

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут права

4752 **Методичні вказівки**
до проведення практичних занять
і самостійної роботи
з дисципліни «**Інтелектуальна власність в іноземних державах**»
для студентів спеціальності 081 «*Інтелектуальна власність*»
освітнього ступеня «магістр»
усіх форм навчання

Суми
Сумський державний університет
2023

Методичні вказівки до проведення практичних занять і самостійної роботи з дисципліни **«Інтелектуальна власність в іноземних державах»** / укладач А. В. Гончарова. – Суми : Сумський державний університет, 2023. – 35 с.

Кафедра кримінально-правових дисциплін та судочинства ННІ права

Вступ.....	4
Тема 1. Система інтелектуальної власності в іноземних державах.....	6
Тема 2. Економічне значення інтелектуальної власності.....	6
Тема 3. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.....	7
Тема 4. Захист прав інтелектуальної власності.....	8
Тема 5. Договори у сфері інтелектуальної власності.....	9
Тема 6. Порядок одержання патенту в іноземних державах.....	10
Тема 7. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності.....	10
Тема 8. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності.....	11
Приклади тестових завдань модульного контролю.....	14
Орієнтовні питання підсумкового контролю (іспиту) з навчальної дисципліни.....	26
Список рекомендованої літератури.....	28

Вступ

Майже до середини ХІХ століття одержати охорону інтелектуальної власності, і в першу чергу промислової, у різних державах світу було досить важко, оскільки закони в цих державах дуже відрізнялися один від одного. Більше того, патентні заявки доводилося подавати у всіх державах, у яких здійснювалося патентування, в один і той же час з метою уникнення передчасної публікації заявок в одних державах, що позбавляло новизни об'єкта в інших. Крім того, у міру того, як дедалі більше держав водночас створювали свої системи захисту об'єктів інтелектуальної власності, виникло загальне бажання гармонізувати відповідні закони на міжнародному рівні.

Метою вивчення дисципліни є вивчення системи інтелектуальної власності в іноземних державах та аналіз договорів у сфері інтелектуальної власності.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни є: аналіз системи інтелектуальної власності в іноземних державах; аналіз договорів у сфері інтелектуальної власності; аналіз міжнародної правової охорони інтелектуальної власності.

Навчання з дисципліни проходить у формі лекцій, практичних занять і самостійної роботи. Відповідна робоча навчальна програма передбачає проведення 8 лекцій і 8 практичних занять. Практичні заняття – одна з основних форм навчання, спрямована на формування в студента практичних навичок застосування теоретичних знань і чинного законодавства для виконання практичних завдань.

На практичних заняттях викладач ініціює обговорення попередньо визначених питань. Робота також передбачає доповіді за попередньо підготовленими рефератами. Викладач оцінює виступи студентів, їх активність у дискусії, рівень знань та уміння формулювати й відстоювати свою позицію тощо.

На практичних заняттях викладач також організовує виконання практичних та тестових завдань, до яких студенти повинні завчасно підготуватися. Успіхи студента з навчальної дисципліни визначають за допомогою контрольних заходів згідно з навчальним планом, з обов'язковим зарахуванням підсумкових оцінок за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), 100-бальною та ECTS.

Контрольні заходи передбачають поточний і підсумковий контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання рівня знань під час практичних занять та якості виконання самостійної роботи. Поточний контроль знань студентів на практичних заняттях викладач здійснює опитуванням із навчальних питань теми.

Під час поточного контролю на практичних заняттях, перевіряння тестових завдань і проведення підсумкового контролю враховують: рівень знань студента; самостійність та повноту відповіді; грамотність, логічність і послідовність викладу; вміння узагальнювати знання, давати точні формулювання, правильно користуватися понятійним апаратом, виконувати практичні завдання.

Також під час відповіді студентів враховують доречність, застосування Законів України та інших нормативно-правових документів для виконання практичних і ситуаційних завдань.

Під час самостійної роботи студенти готують реферати або тези доповіді.

Підсумковою формою контролю є додатковий семестровий контроль. Його мета – перевірити рівень засвоєння теоретичних знань, уміння застосовувати здобуті знання для виконання конкретних професійних завдань, а також самостійно працювати з науковою й навчальною літературою.

Обмежений час на вивчення матеріалу і його великий обсяг вимагають від студентів систематичної та організованої роботи.

Методичні вказівки призначені сприяти студентам в успішному оволодінні програмою дисципліни.

Тема 1. Система інтелектуальної власності в іноземних державах

План

1. Поняття і зміст інтелектуальної власності та її значення.
2. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності.
3. Підстави виникнення прав на результати інтелектуальної творчої діяльності.

Теми рефератів

1. «Інтелектуальна власність» та «право інтелектуальної власності»: співвідношення понять.
2. Становлення права інтелектуальної власності в Європі.
3. Право власності на річ та право інтелектуальної власності: проблеми розмежування та співвідношення понять.
4. «За» чи «проти» правової охорони інтелектуальної власності: аргументи та контраргументи.
5. Навіщо потрібна правова охорона інтелектуальної власності?

Питання для самоконтролю

1. Що таке «інтелектуальна власність»?
2. Які об'єкти входять до структури інтелектуальної власності?
3. Що належить до змісту права інтелектуальної власності?
4. У яких значеннях вживається термін «право інтелектуальної власності»? Поясніть відмінність між цими значеннями.
5. У чому полягає відмінність між правом власності на річ та правом інтелектуальної власності?
6. Які міжнародні конвенції та договори є джерелами права інтелектуальної власності?
7. Наведіть приклади підзаконних нормативно-правових актів, які є джерелами права інтелектуальної власності.

Тема 2. Економічне значення інтелектуальної власності

План

1. Інтелектуальна власність як товар.
2. Основні властивості ринкових товарів.
3. Поділ прав інтелектуальної власності за принципом «відокремлюваності».
4. Строк служби об'єктів інтелектуальної власності.
5. Оцінка вартості майнових прав інтелектуальної власності.

Теми рефератів

1. Основні етапи життєвого циклу об'єкта інтелектуальної власності.
2. Матеріально-фінансові та обмежуючі ринкові можливості як особливості об'єктів інтелектуальної власності.
3. Строк служби об'єктів інтелектуальної власності.
4. Класифікація та характеристика підходів до оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Питання для самоконтролю

1. Що таке «товар»? Визначте та стисло охарактеризуйте основні властивості будь-якого ринкового товару.
2. На які групи можна поділити права інтелектуальної власності за принципом «відокремлюваності»?
3. У чому різниця між юридичним та економічним термінами служби?
4. Що таке «комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності»? Визначте мету комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності.
5. Охарактеризуйте основні способи комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності.
6. Що може бути об'єктами ліцензійних угод?
7. Які виокремлюють види ліцензій під час розпорядження об'єктами права інтелектуальної власності?
8. Дайте визначення таких категорій:
 - а) роялті;
 - б) паушальний платіж;
 - в) комбіновані платежі.У чому полягає відмінність між ними?
9. Які платежі не вважаються роялті?
10. Визначте та охарактеризуйте прийоми, застосовувані для визначення вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Тема 3. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності

План

1. Право на комерційну таємницю.
2. Право на компонування інтегральних мікросхем (ІМС).

3. Право на наукове відкриття.
4. Право на раціоналізаторську пропозицію.
5. Право на сорт рослин, породу тварин.

Теми рефератів

1. Етапи процедури реєстрації сорту рослин як об'єкта інтелектуальної власності.
2. «Топографія інтегральної мікросхеми» та «компонування інтегральної мікросхеми»: співвідношення та відмінності в поняттях.
3. Особисті немайнові права авторів раціоналізаторських пропозицій.
4. Співвідношення понять «комерційна таємниця» та «ноу-хау».
5. Ознаки наукового відкриття та особливості його пріоритету.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Коротко охарактеризуйте їх.
2. Дайте визначення поняття «сорт рослин».
3. Які етапи процедури реєстрації сорту рослин?
4. Які права складають право інтелектуальної власності на породу тварин відповідно до Цивільного кодексу України?
5. Визначте та охарактеризуйте майнові права інтелектуальної власності на породу тварин.
6. Дайте визначення понять «інтегральна мікросхема», «компонування інтегральної мікросхеми».
7. Охарактеризуйте заявку на реєстрацію компоненту інтегральної мікросхеми. Проаналізуйте порядок її розгляду.
8. Який порядок набуття прав на раціоналізаторську пропозицію?
9. Що може бути об'єктами наукового відкриття? Охарактеризуйте їх.

Тема 4. Захист прав інтелектуальної власності

План

1. Система захисту прав інтелектуальної власності і її призначення.
2. Категорії спорів.
3. Судовий порядок захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності: цивільно-правові засоби захисту прав.
4. Кримінальна відповідальність за порушення прав.

Теми рефератів

1. Порухення прав щодо значення походження товарів: класифікація дій та особливості.
2. Порухення у сфері авторського права і суміжних прав відповідно до зарубіжної доктрини.
3. Характеристика неюрисдикційної форми захисту прав інтелектуальної власності.
4. Цивільно-правовий захист права інтелектуальної власності.
5. Можливі напрямки вдосконалення захисту прав інтелектуальної власності в Україні.
6. Кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності.

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає цивільно-правовий спосіб захисту прав інтелектуальної власності?
2. Які дії належать до недобросовісної конкуренції?
3. В яких формах може бути порушення права інтелектуальної власності?
4. Що таке «акт недобросовісної конкуренції»?
5. Охарактеризуйте процедуру захисту комерційної таємниці.
6. Які дії може вимагати суб'єкт, права якого порушені?
7. Охарактеризуйте та проаналізуйте основні положення порушення прав щодо зазначення походження товарів.
8. Визначте дві форми захисту прав інтелектуальної власності. Дайте їх стислу характеристику.
9. У чому полягає кримінально-правовий спосіб захисту прав інтелектуальної власності?

Тема 5. Договори у сфері інтелектуальної власності

План

1. Передача (відчуження) майнових прав суб'єктів права інтелектуальної власності.
2. Поняття договору. Види договорів у сфері інтелектуальної власності.
3. Цивільно-правові вимоги до договорів у сфері інтелектуальної власності.
4. Види договорів за різними критеріями класифікації у сфері інтелектуальної власності.
5. Авторські договори. Обов'язкові положення, особливості, види і характеристика авторських договорів.

6. Договори на використання об'єктів промислової власності.

Теми рефератів

1. Особливості договорів у сфері інтелектуальної власності.
2. Види поіменованих договорів у сфері інтелектуальної власності.
3. Характеристика видів договорів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.
4. Особливі права й обов'язки сторін за договором про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає передача (відчуження) майнових прав суб'єктів права інтелектуальної власності?
2. Виділіть коло об'єктів права інтелектуальної власності, щодо яких можливе укладення ліцензійного договору.
3. Складіть схему класифікації договорів у сфері інтелектуальної власності.
4. Дайте визначення поняттю «договір».
5. У чому проявляються особливості авторських договорів?
6. Дайте характеристику договорів на використання об'єктів промислової власності.

Тема 6. Порядок одержання патенту в іноземних державах

План

1. Загальні положення про оформлення прав на об'єкти промислової власності.
2. Особи, які мають право на подачу заявки на одержання патенту.
3. Порядок оформлення та подання заявки на винахід або корисну модель.
4. Реєстрація патенту. Видача патенту.
5. Порядок одержання патенту на промисловий зразок.

Теми рефератів

1. Винахід та корисна модель: спільні та відмінні риси.
2. Правова охорона суб'єктивних прав на винаходи та корисні моделі: національний та зарубіжний досвід.
3. Подання та оформлення заявки на винахід.
4. Подання та оформлення заявки на корисну модель.
5. Захист прав суб'єктів патентного права

Питання для самоконтролю

1. Що таке патент і які його функції?
2. Які види патентів Ви знаєте?
3. Які строки дії патентів?
4. Що входить до складу заявки на винахід та корисну модель?
5. Які документи входять до складу заявки на промисловий зразок?
6. Які особи мають право на подачу заявки на одержання патенту?
7. Який порядок оформлення та подання заявки на винахід або корисну модель?
8. Який порядок реєстрації патенту?

Тема 7. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності

План

1. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ).
2. Міжнародні угоди з авторського права. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Бернська конвенція).
3. Всесвітня конвенція про авторське право (Всесвітня конвенція).
4. Договір ВОІВ по авторському праву (ДАП).
5. Договір про міжнародну реєстрацію аудіовізуальних творів (RFT).
6. Міжнародні угоди з суміжних прав Міжнародна конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій ефірного мовлення (Римська конвенція).
7. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм (Конвенція про фонограми).
8. Договір ВОІВ про виконання і фонограми (ДВФ).
9. Брюссельська конвенція про розповсюдження сигналів, що несуть програми, які передаються через супутники (Конвенція про супутники).
10. Міжнародні угоди з охорони промислової власності Паризька конвенція про охорону промислової власності (Паризька конвенція).
11. Договір про патенту кооперацію (РСТ).
12. Договір про патентне право (PLT).
13. Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків.

Теми рефератів

1. Міжнародно-правова охорона традиційних знань механізмами права інтелектуальної власності.
2. Угода про асоціацію між Україною та ЄС: вплив на розвиток інтелектуальної власності.
3. Міжнародно-правова природа продовження патентної охорони.

4. Міжнародний союз з охорони нових сортів рослин у контексті охорони інтелектуальної власності.
5. Діяльність Всесвітньої організації інтелектуальної власності як головного адміністратора договорів і угод.

Питання для самоконтролю

1. Проаналізуйте мету діяльності Всесвітньої організації інтелектуальної власності.
2. Охарактеризуйте структуру управління Всесвітньої організації інтелектуальної власності.
3. Які основні реформи в структурі управління Всесвітньої організації інтелектуальної власності були проведені в 1967 році?
4. Які фактори зумовили необхідність підписання Конвенції про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх програм?
5. Визначте та проаналізуйте значення права конвенційного пріоритету.

Тема 8. Міжнародна правова охорона інтелектуальної власності

План

1. Міжнародні угоди з охорони засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків (Мадридська угода).
2. Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків.
3. Договір про закони щодо товарних знаків (Договір TLT).
4. Найробський договір про охорону олімпійського символу.
5. Міжнародні угоди про охорону нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності Міжнародна конвенція про охорону селекційних досягнень.
6. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури.
7. Захист права інтелектуальної власності в рамках Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угоди TRIPS).

Теми рефератів

1. Основні положення міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності.
2. Всесвітня організація інтелектуальної власності.
3. Міжнародно-правова охорона авторського права і суміжних прав.
4. Міжнародно-правова охорона об'єктів промислової власності.
5. Міжнародно-правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності.

6. Правове регулювання інтелектуальної власності у міжнародній торгівлі.

Питання для самоконтролю

1. Які основні принципи Мадридської угоди?
2. Які ви знаєте міжнародні угоди про охорону нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності?
3. Дайте характеристику договору про закони щодо товарних знаків.
4. Що таке Угода TRIPS? Визначте основні напрямки вдосконалення захисту прав інтелектуальної власності в Україні.
5. Які основні принципи Угоди TRIPS? Дайте їх характеристику.

ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. На які три основні інститути поділяють об'єкти інтелектуальної власності :

а) інститут авторського права і суміжних прав, інститут патентного права (промислова власність та засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту), інститут нетрадиційних об'єктів авторського права;

б) інститут авторського права і суміжних прав, промислова власність і нетрадиційні об'єкти, комерційні позначення;

в) інститут авторського права, інститут суміжних прав, комерційні позначення;

г) інститут авторського права, інститут суміжних прав, інститут патентного права.

2. Що з нижчепереліченого не належить до об'єктів авторського права :

а) твір зображувального мистецтва;

б) твір у перекладі;

в) твори народної творчості;

г) збірники творів?

3. Зазначте правильну інтерпретацію визначення «презумпція авторства»:

а) особа вважається невинуватою у вчиненні порушення авторського права, доки її вину не буде доведено в законному порядку;

б) автором може бути лише фізична особа;

в) автором твору вважається фізична особа, зазначена як автор на оригіналі або примірнику твору;

г) усі сумніви щодо наявності вини особи у порушенні авторського права тлумачаться на її користь.

4. До нетрадиційних об'єктів промислової власності відносяться:

а) винаходи;

б) корисні моделі;

в) географічні зазначення;

г) ноу-хау;

д) промислові зразки;

е) торгові марки та фірмові найменування;

є) усі відповіді вірні.

5. Під власністю розуміють право:

а) володіти, користуватися, розпоряджатися об'єктом права;

- б) розпоряджатися, володіти, передавати об'єкт права;
- в) користуватися, розпоряджатися, керувати об'єктом права;
- г) немає правильної відповіді.

6. Авторським правом охороняється:

- а) вираження авторської ідеї;
- б) авторська ідея;
- в) авторська ідея і вираження авторської ідеї;
- г) немає вірної відповіді.

7. Правова охорона промислових зразків в Україні здійснюється на підставі отримання охоронного документу:

- а) патенту, який видається строком на 10 років;
- б) патенту, який видається строком на 20 років;
- в) свідоцтва, яке видається строком на 10 років;
- г) свідоцтва, яке видається строком на 20 років;
- д) ліцензії, яка видається строком на 20 років;
- е) немає вірної відповіді.

8. Не є об'єктами авторського права:

- а) акти органів державної влади;
- б) державні символи;
- в) грошові знаки;
- г) народна творчість;
- д) усі варіанти відповідей вірні.

9. Яка особливість об'єкта інтелектуальної власності не належить до категорії матеріально-фінансових особливостей :

- а) корисність;
- б) інвестиційний характер;
- в) часова і просторова обмеженість продажу;
- г) обіговість?

10. Яка особливість об'єкта інтелектуальної власності не належить до категорії матеріально-фінансових особливостей :

- а) рідкість;
- б) можливість установлення режиму державної таємниці;
- в) нематеріальність об'єкта;
- г) можливість множинності власників прав?

11. Яка особливість об'єкту інтелектуальної власності не належать до категорії обмежуючих ринкових можливостей :

- а) часова і просторова обмеженість продажу;
- б) можливість установлення режиму державної таємниці;
- в) абсолютний характер прав на об'єкт інтелектуальної власності;
- г) відсутність фізичного зношення?

12. Яка особливість об'єкта інтелектуальної власності не належать до категорії обмежуючих ринкових можливостей :

- а) особлива інституціональна форма;
- б) часова і просторова обмеженість продажу;
- в) можливість установлення режиму державної таємниці;
- г) абсолютний характер прав на об'єкт інтелектуальної власності?

13. До якої категорії прав інтелектуальної власності за принципом «відокремлюваності» можна віднести права на знання, вміння, творчі здібності людей тощо, зайнятих розробленням об'єктів інтелектуальної власності :

- а) права, що відокремлюються від індивідуума;
- б) права, що не відокремлюються від індивідуума;
- в) права, що відокремлюються від підприємства;
- г) права, що відокремлюються від індивідуума.

14. Який спосіб комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, якщо весь прибуток від продажу інноваційного продукту, отриманий за допомогою об'єктів інтелектуальної власності, залишається в правовласника об'єктів інтелектуальної власності :

- а) передача (продаж) прав на об'єкти права інтелектуальної власності;
- б) внесення прав на об'єкти права інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємства;
- в) використання об'єктів права інтелектуальної власності у власному виробництві;
- г) передача (продаж) прав на об'єкти права інтелектуальної власності або ж внесення прав на об'єкти права інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємства.

15. Яка ліцензія надає дозвіл на використання об'єкта права інтелектуальної власності за рішенням компетентного органу держави :

- а) виключна;
- б) одинична;
- в) невиключна;

г) примусова?

16. Виплата ліцензіарові визначеної зафіксованої в договорі суми ще до початку масового випуску ліцензійної продукції – це:

- а) роялті;
- б) комбінований платіж;
- в) паушальний платіж;
- г) винагорода.

17. Ліцензійний платіж у вигляді сум, сплачуваних періодично, залежно від обсягів виробництва або реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) з використанням об'єкта права інтелектуальної власності – це:

- а) роялті;
- б) комбінований платіж;
- в) паушальний платіж;
- г) винагорода.

18. Строк чинності виключних майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин спливає через ... років, а щодо дерев та винограду – через ... років :

- а) 20, 25;
- б) 30, 35;
- в) 15, 20;
- г) 25, 30.

19. Кому належать майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин :

- а) авторові;
- б) власникові свідоцтва;
- в) володільцеві авторського свідоцтва;
- г) володільцеві патенту?

20. Майнові права інтелектуальної власності на komponування інтегральної мікросхеми є чинними з дати:

- а) їх державної реєстрації;
- б) видачі свідоцтва на інтегральну мікросхему;
- в) наступної за датою їх державної реєстрації;
- г) видачі патенту на інтегральну мікросхему.

21. Набуття права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми засвідчується:

- а) свідоцтвом;
- б) авторським свідоцтвом;
- в) патентом;
- г) дипломом.

22. На який із наведених об'єктів інтелектуальної власності не видається охоронний документ :

- а) комерційну таємницю;
- б) винахід;
- в) корисну модель;
- г) сорт рослин?

23. Яким умовам повинна відповідати раціоналізаторська пропозиція для надання їй правової охорони :

- а) бути новою;
- б) мати корисний ефект;
- в) раціоналізувати виробництво;
- г) бути раціонально обґрунтованою?

24. Упродовж якого строку діє свідоцтво на раціоналізаторську пропозицію :

- а) 20 років;
- б) 15 років;
- в) 2 років;
- г) безстроково?

25. Право інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин становлять:

- а) особисті немайнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин, засвідчені державною реєстрацією;
- б) особисті немайнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин, засвідчені авторським свідоцтвом;
- в) майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин, засвідчені патентом;
- г) майнове право інтелектуальної власності на поширення сорту рослин, породи

тварин, засвідчене державною реєстрацією.

26. Який принцип Угоди TRIPS необхідно трактувати таким чином: заборона дискримінації стосовно всіх торгівельних партнерів-членів СОТ:

- а) принцип національного режиму;
- б) зобов'язання держав, які не є учасниками Паризького союзу, прийняти статті 1-12 та 19 цієї конвенції, зокрема про пріоритетне право;
- в) принцип режиму найбільшого сприяння;
- г) принцип додержання положень Паризької, Бернської та Римської конвенцій?

27. Який принцип Угоди TRIPS необхідно трактувати таким чином: заборона дискримінації щодо громадян однієї держави-члена угоди та громадян інших держав-членів цієї угоди :

- а) принцип національного режиму;
- б) зобов'язання держав, які не є учасниками Паризького союзу, прийняти статті 1-12 та 19 цієї конвенції, зокрема про пріоритетне право;
- в) принцип режиму найбільшого сприяння;
- г) принцип додержання положень Паризької, Бернської та Римської конвенцій?

28. Яка з нижчеперелічених дій не буде належати до порушення прав щодо зазначення походження товарів :

- а) нанесення зазначення походження товарів на товар або етикетку;
- б) нанесення зазначення походження товарів на упаковку товару, застосування в рекламі;
- в) запис на бланках, рахунках та інших документах, що супроводжують товар;
- г) виготовлення, пропонування для продажу, зокрема через Інтернет, уведення в господарський обіг або зберігання в зазначених цілях виробу, виготовленого із застосуванням запатентованого промислового зразка?

29. Яка з нижчеперелічених дій не буде належати до порушення прав щодо винаходів :

- а) виготовлення, пропонування для продажу, зокрема через Інтернет, застосування або ввезення, зберігання, інше введення в господарський обіг у зазначених цілях продукту, виготовленого із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі);
- б) використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару особою, яка не має свідоцтва про право на його використання;
- в) застосування способу, що охороняється патентом, або пропонування його

для застосування в Україні, якщо особа, яка пропонує цей спосіб, знає про те, що його застосування забороняється без згоди власника патенту або, виходячи з обставин, це і так є очевидним;

г) пропонування для продажу, введення в господарський обіг, застосування або ввезення чи зберігання в зазначених цілях продукту, виготовленого безпосередньо способом, що охороняється патентом.

30. Патент на винахід, який отримано в Україні має силу:

- а) тільки на території України;
- б) на території України і країн, з якими вона уклала двосторонні договори про патентну кооперацію;
- в) на території країн – членів Всесвітньої організації інтелектуальної власності;
- г) як на території України, так і на території будь-яких закордонних країн.

31. Для того, щоб громадянин України міг запатентувати винахід за кордоном, він повинен:

- а) одночасно подати заявку в Державний департамент інтелектуальної власності та в закордонне патентне відомство;
- б) подати заявку в Державний департамент інтелектуальної власності і, якщо протягом трьох місяців не буде отримана відповідь, подати заявку в закордонне патентне відомство;
- в) подати заявку безпосередньо в закордонне патентне відомство;
- г) подати заявку в Державний департамент інтелектуальної власності.

32. Об'єкти інтелектуальної власності відносяться до:

- а) матеріальних активів;
- б) нематеріальних активів;
- в) цінних паперів;
- г) речей.

33. Яка з ліцензій надає ліцензіатові найбільший обсяг прав:

- а) невиключна;
- б) повна;
- в) одинична;
- г) виключна.

34. За рівних умов, який із перерахованих платежів має мінімальний розмір:

- а) роялті;
- б) паушальний;
- в) комбінований;
- г) усі платежі мають однаковий розмір.

35. Відповідно до міжнародної практики середній строк дії ліцензійних

договорів знаходиться в інтервалі:

- а) до 5 років;
- б) 5–10 років;
- в) 10–20 років;
- г) усього строку дії охоронного документу.

36. Ліцензійний платіж «роялті» припускає виплату винагороди:

- а) рівними частками протягом дії договору;
- б) одноразову виплату до початку масового випуску продукції;
- в) часткову виплату до початку виробництва і виплату частини, що залишилася, протягом дії договору.

37. «Паушальний» платіж припускає виплату винагороди за ліцензійним договором:

- а) рівними частками протягом дії договору;
- б) одноразову виплату до початку масового випуску продукції;
- в) одну частину – до початку виробництва, іншу – рівними частками протягом дії договору.

38. Назвіть вид ліцензії, за якою до ліцензіата переходять усі майнові права на об'єкт промислової власності на весь строк дії договору:

- а) невиключна;
- б) повна;
- в) одинична;
- г) виключна.

39. Яку назву має платіж, за яким одна частина винагороди виплачується до початку випуску продукції, а інша рівними частками до кінця дії договору:

- а) паушальний;
- б) роялті;
- в) комбінований;
- г) строковий.

40. Суб'єктами права на захист інтелектуальної власності є:

- а) творці об'єкта права інтелектуальної власності;
- б) автори, власники права на результати інтелектуальної власності;
- в) творці об'єкта права інтелектуальної власності та їхні спадкоємці;
- г) творці та правонаступники автора об'єкта права інтелектуальної власності;
- д) усі варіанти відповідей вірні.

41. Застосовувати цивільно-правові санкції за порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності можна з дати, коли власник прав довідався чи повинен був довідатися про порушення свого права протягом:

- а) трьох місяців;
- б) одного року;

- в) трьох років;
- г) п'яти років.

42. За рівних умов, який із перерахованих платежів має максимальний розмір:

- а) роялті;
- б) паушальний;
- в) комбінований;
- г) усі платежі мають однаковий розмір.

43. За кримінальним законодавством можуть бути такі види покарань:

- а) штраф, виправні роботи;
- б) позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю;
- в) виправні роботи, конфіскація майна;
- г) арешт, обмеження або позбавлення волі на певний строк;
- д) усі варіанти відповідей вірні. Інтелектуальна власність.

44. Угода TRIPS є однією з найважливіших угод:

- а) Всесвітньої організації інтелектуальної власності;
- б) національного законодавства в сфері інтелектуальної власності;
- в) Світової організації торгівлі;
- г) Організації Об'єднаних Націй.

45. Перший міжнародний документ в сфері інтелектуальної власності мав назву:

- а) Всесвітня організація інтелектуальної власності;
- б) Паризька конвенція з охорони промислової власності;
- в) Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків;
- г) Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів;
- д) Всесвітня конвенція про авторське право.

46. Бернська конвенція охороняє:

- а) товарні знаки та фірмові найменування;
- б) об'єкти права промислової власності;
- в) літературні і художні твори;
- г) об'єкти суміжних прав.

47. Паризька конвенція охороняє:

- а) літературні і художні твори;
- б) товарні знаки та фірмові найменування;
- в) об'єкти суміжних прав;
- г) об'єкти права промислової власності.

48. Римська конвенція охороняє:

- а) товарні знаки та фірмові найменування;

- б) об'єкти суміжних прав;
- в) об'єкти права промислової власності;
- г) літературні і художні твори.

49. Мадридська конвенція охороняє:

- а) літературні і художні твори;
- б) товарні знаки;
- в) об'єкти суміжних прав;
- г) об'єкти права промислової власності;
- д) немає правильних відповідей.

50. Знак охорони авторського права складається з:

- а) латинської букви «Р» в колі, імені (найменування) власника виняткових авторських прав і року першої публікації твору;
- б) латинської букви «С» в колі, імені (найменування) власника виключних авторських прав і року першої публікації твору;
- в) латинської букви «R» в колі, імені (найменування) власника виключних авторських прав і року першої публікації твору;
- д) немає правильних відповідей.

51. Знак охорони суміжних прав на фонограму складається з:

- а) латинської букви «Р» у колі, імені (найменування) власника виключних прав і року першої публікації фонограми;
- б) латинської букви «С» у колі, імені (найменування) власника виключних прав і року першої публікації фонограми;
- в) латинської букви «R» в колі, імені (найменування) власника виняткових прав і року першої публікації фонограми;
- г) немає правильних відповідей.

52. Попередником Всесвітньої організації інтелектуальної власності було :

- а) Об'єднане міжнародне бюро з охорони інтелектуальної власності;
- б) Євразійська патентна організація;
- в) Об'єднане міжнародне бюро з охорони авторського права;
- г) Об'єднане міжнародне бюро з охорони промислової власності.

53. Всесвітня організація інтелектуальної власності була утворена в :

- а) 1990 р.;
- б) 1967 р.;
- в) 1883 р.;
- г) 1974 р.

54. Вищим органом Всесвітньої організації інтелектуальної власності є:

- а) Конференція;

- б) Координаційний комітет;
- в) Генеральна асамблея;
- г) Міжнародне бюро.

55. До функцій Генеральної асамблеї не належать:

- а) призначення Генерального директора з поданням Координаційного комітету;
- б) розгляд та затвердження звітів і схвалення діяльності Координаційного комітету;
- в) прийняття фінансового регламенту Всесвітньої організації інтелектуальної власності;
- г) прийняття змін до Конвенції, що засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності.

56. До функцій Конференції Всесвітньої організації інтелектуальної власності не належить:

- а) обговорення питань, що становлять спільний інтерес у галузі інтелектуальної власності;
- б) визначення робочих мов Секретаріату, беручи до уваги практику ООН;
- в) прийняття змін до Конвенції, що засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності;
- г) участь у межах бюджету Конференції в дворічній програмі юридично-технічної допомоги.

57. До функцій Координаційного комітету Всесвітньої організації інтелектуальної власності не належить:

- а) підготовка проєкту порядку денного Генеральної Асамблеї;
- б) підготовка проєкту порядку денного, а також проєктів та бюджету Конференції;
- в) прийняття змін до Конвенції, що засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності;
- г) надання порад органам Союзів, Генеральної асамблеї, Конференції та Генеральному директорові щодо всіх адміністративних, фінансових та інших питань, що становлять спільний інтерес для двох чи більше Союзів або одного чи більше Союзів та Організації, зокрема, щодо бюджету витрат, спільних для Союзів.

58. Який комітет не належить до комітетів, створених у рамках одного або більше головних органів :

- а) Бюджетний комітет;
- б) Постійний комітет із законодавства у сфері товарних знаків, промислових

зразків та географічних зазначень;

- в) Постійний комітет з авторського права та суміжних прав;
- г) Постійний комітет з інформаційних технологій.

59. Основні завдання Всесвітньої організації інтелектуальної власності закріплені:

- а) у ст. 6 Стокгольмської конвенції 1962 р.;
- б) у ст. 4 Стокгольмської конвенції 1962 р.;
- в) у ст. 4 Стокгольмської конвенції 1967 р.;
- г) у ст. 6 Стокгольмської конвенції 1962 р.

60. Існуючу структуру управління ВОІВ можна визначити як:

- а) дворівневу;
- б) трирівневу;
- в) чотирирівневу;
- г) п'ятирівневу.

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Що таке «інтелектуальна власність»?
2. Які об'єкти входять до структури інтелектуальної власності?
3. Що належить до змісту права інтелектуальної власності?
4. У яких значеннях вживається термін «право інтелектуальної власності»? Поясніть відмінність між цими значеннями.
5. У чому полягає відмінність між правом власності на річ та правом інтелектуальної власності?
6. Які міжнародні конвенції та договори є джерелами права інтелектуальної власності?
7. Наведіть приклади підзаконних нормативно-правових актів, які є джерелами права інтелектуальної власності.
8. Основні етапи життєвого циклу об'єкта інтелектуальної власності.
9. Матеріально-фінансові та обмежуючі ринкові можливості як особливості об'єктів інтелектуальної власності.
10. Строк служби об'єктів інтелектуальної власності.
11. Класифікація та характеристика підходів до оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності.
12. Назвіть нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Коротко охарактеризуйте їх.
13. Дайте визначення поняття «сорт рослин».
14. Які етапи процедури реєстрації сорту рослин?
15. Які права складають право інтелектуальної власності на породу тварин відповідно до Цивільного кодексу України?
16. Визначте та охарактеризуйте майнові права інтелектуальної власності на породу тварин.
17. Дайте визначення понять «інтегральна мікросхема», «компонування інтегральної мікросхеми».
18. Охарактеризуйте заявку на реєстрацію компонентування інтегральної мікросхеми. Проаналізуйте порядок її розгляду.
19. Який порядок набуття прав на раціоналізаторську пропозицію?
20. Що може бути об'єктами наукового відкриття? Охарактеризуйте їх.
21. У чому полягає цивільно-правовий спосіб захисту прав інтелектуальної власності?
22. Які дії належать до недобросовісної конкуренції?
23. В яких формах може бути порушення права інтелектуальної власності?
24. Що таке «акт недобросовісної конкуренції»?
25. Охарактеризуйте процедуру захисту комерційної таємниці.
26. Які дії може вимагати суб'єкт, права якого порушені?
27. Охарактеризуйте та проаналізуйте основні положення порушення прав щодо зазначення походження товарів.
28. Визначте дві форми захисту прав інтелектуальної власності. Дайте їх стислу

характеристику.

29. У чому полягає кримінально-правовий спосіб захисту прав інтелектуальної власності?
30. У чому полягає передача (відчуження) майнових прав суб'єктів права інтелектуальної власності?
31. Виділіть коло об'єктів права інтелектуальної власності, щодо яких можливе укладення ліцензійного договору.
32. Складіть схему класифікації договорів у сфері інтелектуальної власності.
33. Дайте визначення поняттю «договір».
34. У чому проявляються особливості авторських договорів?
35. Дайте характеристику договорів на використання об'єктів промислової власності.
36. Що таке патент і які його функції?
37. Які види патентів Ви знаєте?
38. Які строки дії патентів?
39. Що входить до складу заявки на винахід та корисну модель?
40. Які документи входять до складу заявки на промисловий зразок?
41. Які особи мають право на подачу заявки на одержання патенту?
42. Який порядок оформлення та подання заявки на винахід або корисну модель?
43. Який порядок реєстрації патенту?
44. Проаналізуйте мету діяльності Всесвітньої організації інтелектуальної власності.
45. Охарактеризуйте структуру управління Всесвітньої організації інтелектуальної власності.
46. Які основні реформи в структурі управління Всесвітньої організації інтелектуальної власності були проведені в 1967 році?
47. Які фактори зумовили необхідність підписання Конвенції про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх програм?
48. Визначте та проаналізуйте значення права конвенційного пріоритету.
49. Які основні принципи Мадридської угоди?
50. Які ви знаєте міжнародні угоди про охорону нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності?
51. Дайте характеристику договору про закони щодо товарних знаків.
52. Що таке Угода TRIPS? Визначте основні напрямки вдосконалення захисту прав інтелектуальної власності в Україні.
53. Які основні принципи Угоди TRIPS? Дайте їх характеристику.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 24.07.1971 р. *Верховна Рада України.* URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051.
2. Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програм сигналів, що передаються через супутники від 21.05.1974 р. *Верховна Рада України.* URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_250.
3. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури від 28.04.1977 р. № 995_039. *Верховна Рада України.* URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_039.
4. Вашингтонський договір про інтелектуальну власність у відношенні інтегральних мікросхем : Міжнародний документ від 26.05.1989 р. Всесвітня організація інтелектуальної власності. URL : https://www.wipo.int/treaties/en/text.jsp?file_id=295136.
5. Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків : Міжнародний документ від 12.06.1973 р. *Верховна Рада України.* URL : https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_h33.
6. Всесвітня конвенція про авторське право: Міжнародний документ від 06. 09. 1952 р. *Верховна Рада України.* URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052.
7. Гаазький акт Гаазької угоди про міжнародну реєстрацію промислових зразків від 28.11.1960 р. № 995_132. *Верховна Рада України.* URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_132.
8. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. *Верховна Рада України.* URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
9. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року та положення Бернської конвенції (1971 р.), на які містяться посилання у Договорі : Міжнародний документ від 20.12.1996 р. *Верховна Рада України.* URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_770.
10. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, прийнятий Дипломатичною конференцією : Міжнародний документ від 20.12.1996 р. *Верховна Рада України.* URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_769.
11. Договір про закони щодо товарних знаків : Міжнародний документ від 13.10.1995 р. *Верховна Рада України.* URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_769.

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_102.

12. Договір про патентне право : Міжнародний документ від 01.06.2000 р.
Верховна Рада України. URL :

https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=895_002&print=1.

13. Договір про патентну кооперацію : Міжнародний документ від 19.06.1970 р.
Верховна Рада України. URL :

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/895_001.

14. Кодекс адміністративного судочинства України: Кодекс від 06.07.2005 р. № 2747- IV. *Верховна Рада України.* URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

15. Кодекс законів про працю: Кодекс від 23.07.1996 р. № 322-08. *Верховна Рада України.* URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

16. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-Х. *Верховна Рада України.* URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

17. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм (Конвенція про фонограми) : Міжнародний документ від 29.10.1971 р.
Верховна Рада України. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_124.

18. Конвенція про розповсюдження несучих програми сигналів, що передаються через супутники : Міжнародний документ від 21.05.1974 р. *Верховна Рада України.* URL : https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_250.

19. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

20. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Верховна Рада України.* URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

21. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-IV. *Верховна Рада України.* URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

22. Локарнська угода про заснування Міжнародної патентної класифікації : Міжнародний документ від 08.10.1968 р. *Верховна Рада України.* URL : https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_b07.

23. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14.04.1981 р. № 995_134. *Верховна Рада України.* URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_134.

24. Мадридська угода про недопущення неправдивих або таких, що вводять в оману, зазначень походження товарів : Міжнародний документ від 01.01.2008 р. Всесвітня організація інтелектуальної власності. URL : https://www.wipo.int/treaties/en/text.jsp?file_id=281372#P51_1531.

25. Митний кодекс України: Кодекс від 13.03.2012 р. № 4495-VI. *Верховна Рада України.* URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

26. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (Римська конвенція) : Міжнародний документ від 26.10.1961 р. Верховна Рада України. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_763.

27. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин : Міжнародний документ від 02.12.1961 р. Верховна Рада України. URL : https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_856.

28. Ніщцька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків від 15.06.1957 р. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_066.

29. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р. № 995_123. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123.

30. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.

31. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26.11.1993 р. № 3659-XII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12>.

32. Про архітектурну діяльність : Закон України від 20.05.1999 р. № 687-XIV. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14>.

33. Про видавничу справу : Закон України від 05.06.1997 р. № 318/97-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80>.

34. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів : Закон України від 23.09.1997 р. № 540/97-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80>.

35. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>.

36. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон України від 16.11.1992 р. № 2782-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12/ed20170615>.

37. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав : Закон України від 22.08.2018 р. № 2415-VIII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19?lang=ru>.

38. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі) : Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2001 р. № 521. *Верховна Рада України*.

URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0644-01>

39. Про затвердження Інструкції про порядок ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки на об'єкт права інтелектуальної власності : Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.04.2005 р. № 247. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0494-05>.

40. Про затвердження Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель : Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.01.2001 р. № 22. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0173-01>.

41. Про затвердження Положення про Державний реєстр України топографій інтегральних мікросхем : Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.04.2001 р. № 292. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0375-01>.

42. Про затвердження Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.12.2004 р. № 1716. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1716-2004-%D0%BF>.

43. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 р. № 236/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96%D0%B2%D1%80>.

44. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 р. 80/94-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80>.

45. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12/>

46. Про інформаційні агентства : Закон України від 28.02.1995 р. № 74/95-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/95-%D0%B2%D1%80>.

47. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

48. Про кінематографію : Закон України від 13.01.1998 р. № 9/98-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/9/98-%D0%B2%D1%80>.

49. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25.06.1993 р. № 3322-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>.

50. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10.02.1995 р. № 51/95-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80>.

51. Про основні засади державного нагляду (контролю) господарської діяльності : Закон України від 05.04.2007 р. № 877-V. *Верховна Рада України*. URL:

<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16>.

52. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування : Закон України від 17.01.2002 р. № 2953-III. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2953-14>.

53. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.

54. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>.

55. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>.

56. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1993 р. № 3166-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3116-12>.

57. Про охорону прав на компонування напівпровідникових виробів: Закон України від 05.11.1997 р. № 621/97-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80>.

58. Про правову охорону географічних зазначень: Закон України від 16.06.1999 р. № 752-XIV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14>.

59. Про рекламу : Закон України від 03.07.1996 р. № 270/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80>.

60. Про Суспільне телебачення і радіомовлення України : Закон України від 17.04.2014 р. № 1227-VII *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1227-18>.

61. Про театри і театральну справу : Закон України від 31.05.2015 р. № 2605-IV *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2605-15>.

62. Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 21.12.1993 р. № 3759-XII. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3759-12>.

63. Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення від 26.10.1961 р. № 995_763. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_763.

64. Сінгапурський договір про право товарних знаків : Міжнародний документ від 27.03.2006 р. *Верховна Рада України*. URL : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_h54/print1324563710759816.

65. Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію :

Міжнародний документ від 24.03.1971 р.
Верховна Рада України. URL: https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/999_001.

66. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії: Міжнародний документ від 21.03.2014 р.

Верховна Рада України. URL : https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

67. Угода про вільну торгівлю між Україною і Канадою : Міжнародний документ від 04.06.1999 р. *Верховна Рада України* URL : http://sfs.gov.ua/data/material/000/227/303513/Ugoda_pro_v_lnu_to rg_vlyu_m_zh_Ukra_noyu_ta_Kanadoyu.pdf.

68. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

69. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності : Міжнародний документ від 15.04.1994 р. Верховна Рада України. URL : https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/981_018.

70. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.01.2004 р. № 1618-IV. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.

Наукова література

71. Білоусова Н. О., Гаврушкевич Н. В., Данильченко М. А. та ін. : за ред. проф. Цибульова П. М. та доц. Ромашко А. С.. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с

72. Богдан І. А. Право працівника на творчість та його захист. Монографія. Норма права, 2021. 176 с.

73. Булеци С. Б., Чепис О.І. Право інтелектуальної власності: Підручник. Ужгород: РІК-У, 2019. 488 с

74. Жилінкова О. В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та за кордоном : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 280 с.

75. Журавльов Д.В., Чижмарь К. І. Авторське право та суміжні права в Україні. Їх захист та відповідальність: практичний посібник. ЦУЛ, 2020. 224 с.

76. Попова Л.М., Хромов А.В., Шуба І.В.: Інтелектуальна власність. Підручник. Харків, «Федорко», 2021, 262 с.

77. Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність : підруч. Львів : Галицький друкар, 2015. 280 с.

78. Шабалін А.В. Актуальні питання захисту права інтелектуальної власності: навчально-практичний посібник. НДІ інтелектуальної власності,

Список публікацій з актуальних питань

79. Бабенко В. А., Хлівецька М. О. Національна інноваційна система та захист прав інтелектуальної власності України в контексті міжнародних рейтингів. Економічний простір. 2018. №136. С. 86-98.

80. Кадетова О. В. Угода про асоціацію України з Європейським Союзом в системі джерел права інтелектуальної власності: цивільно-правовий аспект. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук (доктора філософії) за спеціальністю 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право (081 – Право). Університет Короля Данила, Івано-Франківськ, 2018. 279 с.

81. Каленіченко Л.І. Юридична відповідальність як форма державно-правового примусу: загальнотеоретична характеристика : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук : спец 12.00.01. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 41 с.

82. Капітаненко Н.П. Адміністративні правопорушення у сфері реалізації прав інтелектуальної власності: загальна характеристика. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 1. С. 370–374.

83. Костюк В.В. Кримінологічна характеристика злочинності у сфері інтелектуальної власності :дис... канд. юр. наук : 12.00.08. Харків, 2019. 219 с.;

84. Лісовий А.К. Запобігання порушенням авторського права в мережі Інтернет : дис... канд. юр. наук: 081. Київ, 2021. 251 с.

85. Таран О.В., Гавловський В.Д. Захист інтелектуальної власності в мережі Інтернет. Інформація і право. 2020. № 4(35). 73–81 с.

86. Янішевська К. Д., Воронкова М. Ю. Деякі аспекти юридичної відповідальності за порушення авторських і суміжних прав. Південноукраїнський правничий часопис. 2019. 122–125 с.

Навчальне видання

Методичні вказівки
до проведення практичних занять і самостійної роботи
з дисципліни **«Інтелектуальна власність в іноземних
державах»**
для студентів спеціальності 081 *«Інтелектуальна власність»*
освітнього ступеня «магістр»
усіх форм навчання

Відповідальний за випуск О. С. Бондаренко
Редактор Н. М. Мажуга
Комп'ютерне верстання О. С. Бондаренко

Підписано до друку 30.04.2023, поз.
Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 4,88. Обл.-вид. арк. 4,26.
Тираж 5 пр. Зам. №
Собівартість видання грн к.

Видавець і виготовлювач
Сумський державний університет,
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3062 від 17.12.2007.